

[Holdgaard.]

den paagældende, og han har ikke Spor af Udsigt til at faa nogen Fortjeneste af den Tjeneste, han har ydet vedkommende. Derfor siger jeg, at man skal være meget forsigtig med at gaa Kautionisten for nær i dette Spørgsmaal, for han har kun dette ene at maatte betale; den, som har laant Pengene ud, har dog vidst, at han gik ind paa en Risiko, og han har ogsaa i visse Tilfælde kunnet regne med at faa fastsat en nogenlunde antagelig Rente. Jeg beder om, at disse Overvejelser bliver taget med i Betragtning, naar man i det Udvalg, der eventuelt bliver nedsat til Behandling af denne Sag, skal drøfte Kautionistens Stilling.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige, at jeg kan godt forstaa, at man i enkelte Tilfælde fra Haandværkeres og handlendes Side har fundet Anledning til Kritik over Kriselovens Virkninger; for det tror jeg, man lige saa godt ærligt kan indrømme, at der er enkelte Tilfælde, hvor disse ikke virker saa retfærdigt, som man kunde have ønsket. Jeg kan godt forstaa, at en handlende eller en Haandværker undertiden kan være misfornøjet med at se, at f. Eks. en større Gaardejer eller Godsejer, som endnu har Raad til at rulle rundt i sin Bil, faar udbetalt en stor Krisehjælp, men Haandværkeren og den handlende kan ikke faa det Beløb, han har til gode. Det forstaaer jeg fuldt ud, derfor vil jeg gerne sige, at jeg tror, det er paa høje Tid, at det Forslag, der blev fremsat i Gaar om Hjælp til handlende og Haandværkere, er fremkommet.

Der er, som allerede nævnt, noget nyt i det foreliggende Lovforslag, nemlig at det foreslaas, at der kan gives Henstand i 3 Aar med Betaling af Renter og Afdrag. Jeg tror, det er baade nyttigt og paakrævet, at vi gennemfører en saadan Bestemmelse, for det er mit Indtryk, at der er Tusinder af Landmænd, der sidder rystende af Angst for den Tid, da Konjunkturerne stiger, saa at Kreditor kan se sin Fordel ved at overtage Ejendommen. Jeg tror, det er i stor Udstrækning de stræbsomme, der sidder i Angst for, at det Tidspunkt skal indtræffe, og derfor mener jeg, det er nødvendigt, at man skaffer disse Mennesker den nødvendige Arbejdsfred.

Nu sagde det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen, der talte som Ordfører for det konservative Folkeparti, at hele denne Lovgivning, som Rigsdagen har vedtaget, dette Lovforslag indbefattet, i Virkeligheden var formaalsløs. Det ærede Medlem tænkte maaske i særlig Grad paa

de store Kriselove, og det er meget forstaaeligt, for vi er jo ikke uvidende om her i Folketinget, at det ærede Medlem stemte imod denne Lovgivning. Det er maaske derfor, han finder det fornødent at fremhæve, at den er formaalsløs; men det ærede Medlem kom alligevel i sine Udtalelser til at indrømme, at denne Lovgivning har hjulpet Tusinder af Landbrugere til at blive ved deres Hjem, og det er rigtigt nok. De forskellige Kriselove, som Rigsdagen har gennemført, har bevirket, at Tusinder og atter Tusinder af Landbrugere har kunnet blive ved det Hjem, som de ønsker at opretholde, og det synes mig, at det er allerede noget stort.

Det ærede Medlem Hr. Kyed var inde paa en lang Udvikling om Grundene til Gældsstiftelsen indenfor Landbruget, men jeg ønsker aldeles ikke at følge det ærede Medlem paa den Vej, selv om det i og for sig, kan man godt sige, var en god Motivering for Gennemførelsen af de Foranstaltninger, der her foreslaas fra Regeringens Side. Hvad det drejer sig om nu, er, forekommer det mig, den Realitet, der foreligger, at den store Del af Landbruget har saa store Gældsforpligtelser, at det ikke kan køre videre med denne Gæld, og det afgørende er derfor, hvilket Standpunkt man vil tage med Hensyn til Spørgsmaalet om at faa disse Forhold afviklet paa den bedst mulige Maade.

Aarsagerne til denne Gældsstiftelse er forskellige; det ærede Medlem Hr. Kyed nævnte forskellige og var i denne Forbindelse ogsaa inde paa Kronepolitikken i sin Tid. Ja, vi er sikkert mange, der ikke har glemt dette, vi har ikke glemt, hvem det var, der hævdede den Opfattelse, at den lave Krone kom i sin Tid som Erhvervenes gode Ven for derefter, i Fædrelandets Navn, at kræve Guldkronen eller den ærlige Krone genindført. Derfor tror jeg ikke, man fra den Side skal tale for meget om dette Spørgsmaal i Forbindelse med Krisen indenfor Landbruget.

Landbrugets Rentabilitet, det var det, vi skulde arbejde for, sagde det ærede Medlem Hr. Kyed. Det er vi sikkert alle sammen enige om, det vil vi alle gerne medvirke til, og jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg tror, vi er mange, der i Spænding lytter efter praktiske Forslag i saa Henseende, Forslag, der kan bringe Rentabilitet for Landbruget. Det eneste Tilløb hidtil til noget saadant fremkom i Gaar her fra Folketingets Talerstol, idet det ærede Medlem Hr. Ulrich som Ordfører for det konservative Folkeparti gik ind for, at man skulde sikre